

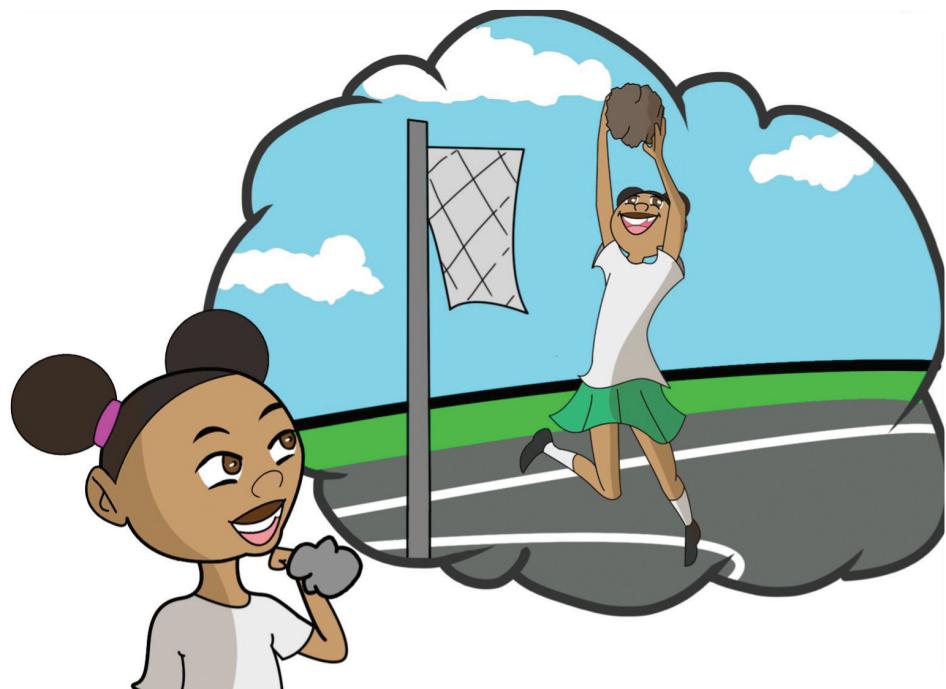
Toro ya ga Phenyo

Yolisa Madolo

‘Fa ke gola, ke batla go nna mampodi wa bolotloa.’
Phenyo a bua a le esi fa a ne a tswa go bogela
motshameko wa bolotloa. O ne a tlolatlola, a
ekisametlolotlolo e a e boneng.

“Ka letsatsi lengwe le nna ke tlaa nna motshameki wa bolotloa,” a bolelela mmaagwe.

“Ke mang yo o tlaa dirang ditiro tsa gago fa wena o tshameka?”

E ne e le tiro ya gagwe go tlhatswa dijana le go feela ntlo fa mmaagwe a dira ditiro dingwe.

Phenyo o ne a aga a kopa batsadi ba ba gagwe go ya go bogela motshameko kwa sekolong ka Lamatlhatso., Batsadi ba gagwe ba ne ba sa mo lettelele. Phologo, abuti waga Phenyo, o ne a rata kgwele ya dinao. Batsadi ba gagwe ba ne ba sa mo thibele go ya go bogela motshameko.

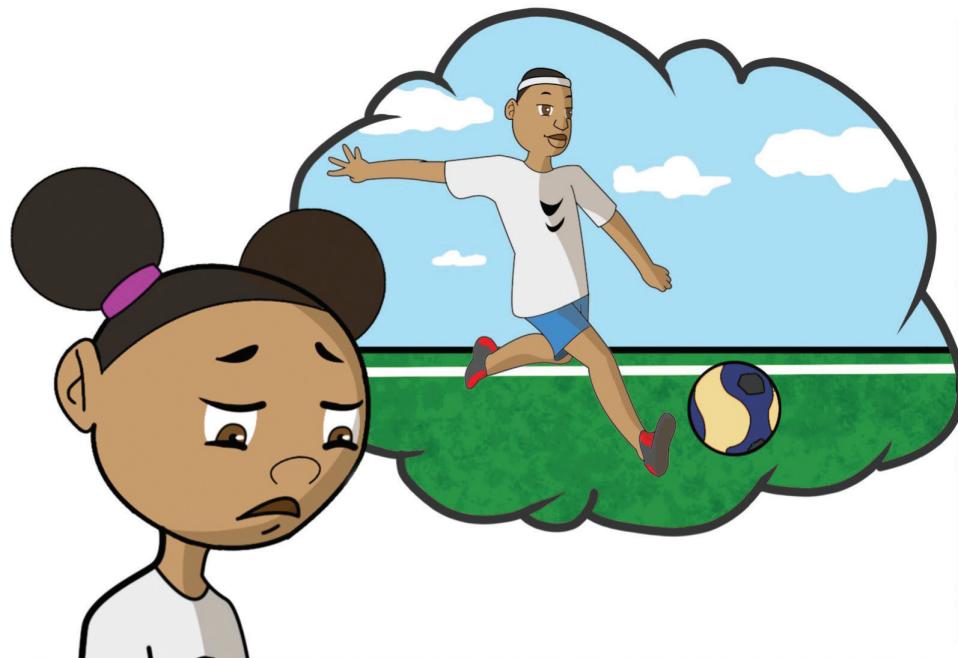

Se, se ne se sa itumedise Phenyo gonne go ne go bonala gore botshelo ba basimanebo bonolo.

Tota le kwa sekolong, ke basetsana ba ba neng ba phepfafatsa diphaphosi.

“Ke tla bona ke dirile eng gore batsadi ba me ba nttelelele go tshamekabolotloa?”

Ka letsatsi le lengwefā Pheno a ntse a tshameka kabolo, o ne a makadiwa ke lentswe.

“O na letalente, Pheno. A o ka rata go nna mo setlhopeng sa bolotloa?”ga botsa Rre Pholo, mokatisi wa setlhopa sa bolotloa.

“Ke akanya gore re ka simolola setlhopa sa basetsana se se potlana se o ka se tshamekelang.”

Pheno a boela kwa gae a itumetse. O ne a fela pelo go bolelela mmaagwe le rraagwe dikgang tse. Le gale o ne a itse gore ga ba kitla ba mo letla.

“Morutabana wa me a re ke tlile go nna motshameki wabolotloa,” a bua ka lentswenyana ka nako ya dilalo.

“Motshamekoo le latlhelang bolo ka gotlhe?”
Phologo, abuti wa gagwe, a mo sotla.

“O bua ka go tshameka, o tlaa fetsa leng go tlhatswa dijana?” mmaagwe angongorega.

Phenyo, a latlhegelwa ke tshepo yotlhe.

Bosigong joo, o ile a ya go robalaa tenegile gonne a itse gore ga a kitla a lettlelelwa go tshameka motshameko wa gagwe o a o ratang.

Setlhopa sa bolotloa se ile
sa bopiwa, Phenyo ne e le
mongwe wa batshameki.

Ka letsatsi le lengwe fa ba ne
ba ikatisa kwa sekolong, Rre
Pholo a lemoga fa Phenyo a
sa itumela.

“Molato ke eng, Phenyo, a o a lwala?” a botsa ka
tlhoafalo.

“Batsadi ba me ba akanyaa gore motshameko wa
me ke tshenyo ya nako fela. Ga ba kitla ba ntetla
go tshameka ka Lamatlhatso,” a bua ka matlho a a
geletseng dikeledi.

“Seo ga se itumedise gonne o na letalente. Le
gale ke na le tshepo ya gore batsadi ba bago ba
tlaa go letlelela fa ba ka go bona o tshameka mo
lepatlelong,” ga rialo Rre Pholo.

“O se ke wa tshwenyga. Ke tlaa ba kwalela lekwalo
go ba kopa gore ba go letlelele go tshameka.”

Mafoko ao a naya Phenyo tshepo. Ga a ka a
tshameka ka bolo ya gagwe ya dipolasitiki fa a boa
kwa sekolong.

Mo bekeng eo, Phenyo o ne a goroga gae fa morago ga nako gonne ba ne ba ipaakanyetsa letsatsi le legolo lamotshameko. Batsadi ba gagwe ba ne ba sa itse fa a ne a le mo setlhopenge sabolotloa.

Phenyo o ne a itumedisitse ke lekwalo le Rre Pholo a le kwaletseng batsadi ba gagwe go mo letlelela go tshameka.

O ne a fela pelo ya go goroga kwa gae go bontsha mmaagwe lekwalo. O ne a na le tshepo ya gore ga ba kitla ba moganelo.

O ile a goroga kwa gae, a baa kgetsana ya gagwe fa fatshe mme a neela mmaagwe lekwalo.

Mmaagwe a buisa lekwalo a re, "Kana Phentyo re buile ka ga se. Ke mang yo o tlileng go thusa ka fa ntlong? Ga ke ise ke bone mosetsana o o botshwakga jaana."

"Mma, kana se ga se motshameko fela, kebolotloa. Morutabana a re ke na letalente."

Phentyo a felelwa ke tshepo. O ile a ya go dira ditiro tsa gagwe tsametlha jaaka gale, a ikemiseditse go se fetwe ke motshameko o mogolo o o latelang.

Batsadi ba ga Phenyo ba ile ba amogela memo ya kwa sekolong. Ba goroga fa kantorong ya mogokgo. Morutabana o ile a tsena fa batsadi ba ga Phenyo ba dula fa fatshe ba fetsa go bogela dikgele le dimedale ka fa kantorong.

Fa morutabana a fetsa go bua, rragwe Phenyo o ile a botsa are."A o nagana gore mosetsana yo monnye jaana a ka tshameka fa dipapading tsa maemo?"

"O tlile go bona kae nako ya go dira ditiro tsa kwa gae? Re tlisitse Phenyo gore a tle go ithuta fa sekolong, eseng go tshameka."Mmagwe Phenyo a bua a sa itumela.

"Phenyo o na le mpho. Ke nagana gore o tlile go le makatsa. Mo neeleng sebaka gore a le supe bokgoni ba gagwe."Morena Pholo ga a ka a felelwa ke maiteko a gagwe a go fetola menagano ya batsadi ba ga Phenyo.

Le fa go le jalo, Phenyo o tlile go emela sekolo sa gagwe mo motshamekong ka La -Matlhatsa.

Mo mesong ya letsatsi le le latelang, mmagwe Phenyo a re.” A re tsamayeng gore re se nne thari.”

“Re ya kae, mma?” ga botsa Phenyo a maketse. E ne e le ka La- Matlhatso, o ne a amogetse gore o tlide go fetwa ke dipapadi.

“Dira ka bonako, Phenyo!” rragwe a goeletsa.

“A ga o ye go tshameka papadi gompieno?” mmagwe a botsa.

Phenyo o ne a itumetse! O ne a batla go itshoba a netefatsa gore ga a lore.

Go ne go le monate ka fa gare ga senamelwa, ba opela dipina tsa boitumelo. Phenyo le yena o ne a itumetse.

Phenyo o ne a rata go bontsha batswadi ba gagwe bokgoni ba gagwe. E ne e le la ntlha ba tlide go mmona fa a tshameka.

O ne a tshameka sentle fela. O ne a ikemiseditse go gaisa matsatsi a mangwe.

O ne a le lebelo ka kgwele. Batho ba goa, ba opela:

Phenyo ke mogale!

Phenyo ke mogale!

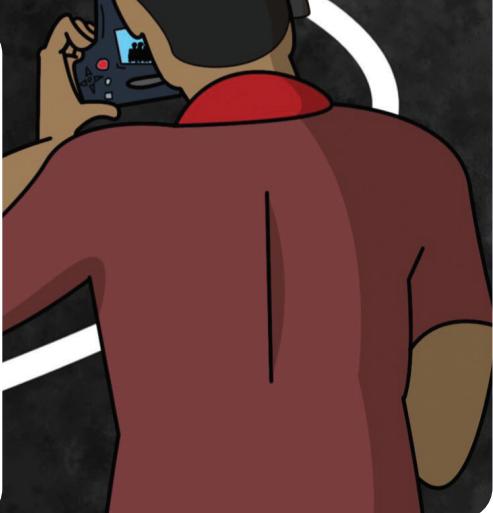
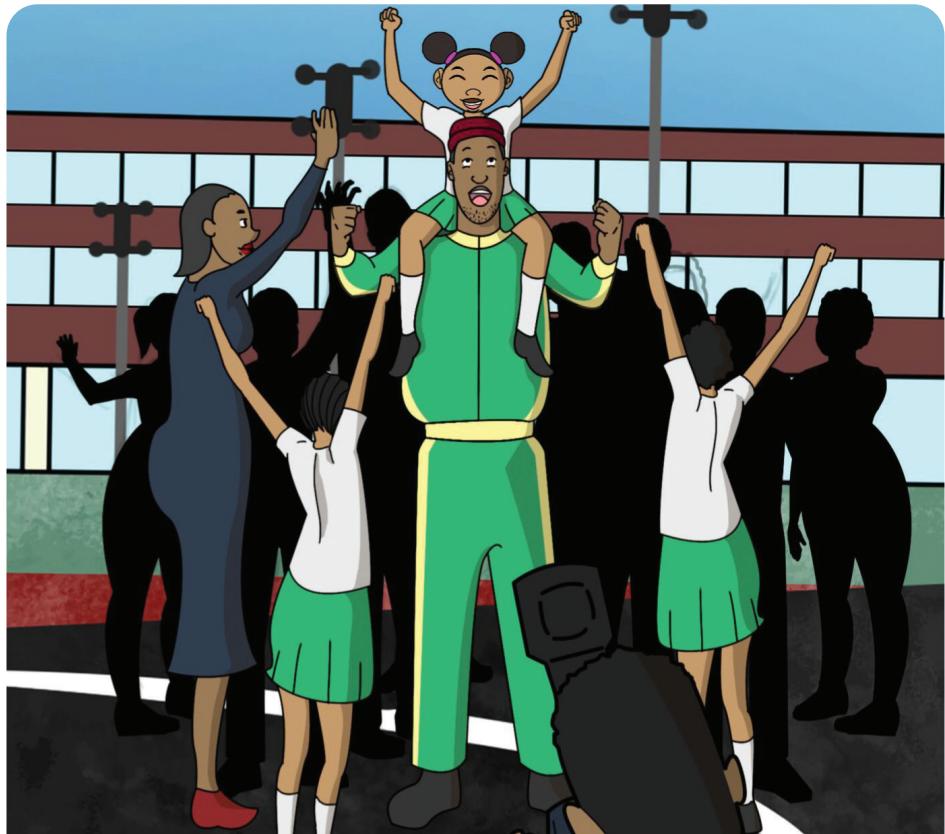
Phenyo ke mogale!

“Ke mosetsana wa me”mmagwe o ne a bolelela botlhe.

Batswadi ba gagwe ba ne ba sa dumele se ba se bonang.

Nako le nako fa a bona batsadi ba gagwe ba eme ka dinao ba mo rotloetsa, o ne a ikutlwa a na le matla le go gaisa.

Fa morago ga papadi, setlhopa sa balatedi ba ile
ba tsholetsa Phenyo kwa godimo ba itumetse.

O ile a emisa matsogo, a bobosela.

Balatedi ba ile ba siana fa lepatlelong ba opela
dipina tsa phenyo.

Phenyo ke mogale!

Phenyo ke mogale!

Phenyo ke mogale!

Mogale, mogale!

Borradikgang ba ba neng ba tlide papading ba
makadiwa ke metabogo ya ga Phenyo. O ile a
bidiwa ‘setshameki sa metlholo’ ka gonne e ne e le
yo monnye fa go batshameki ba bangwe.

Batho ba ne ba maketse. O ne a itse gore o tlide
go tlhopiwa ka fa setlhopeneng sa maemo go ya go
tshameka kwa Tshwane.

Phenyo ga a ka a bona
leeto la go boela kwa gae
ka fa a ne a itumelletse
boitumelo ba ka fa
baseng.

“Ga ka itse gore o ne
o bua se fa o ne o re o
tshameka kgwele ya
diatla, mosetsana wa
me,”rragwe a simolola
kgang fa ba tsena kwa
gae.

“Utlwa gore lekwalo le re re ya Tshwane. Re tla be
re fofa ka sefofane!”ga rialo mmagwe Phenyo.

Phetogo, abuti wa Phenyo, o ne a itumelletse
nnake Phenyo. Lelapa lotlhe le ne le bua ka ga
metabogo ya ga Phenyo kwa lepatlelong.

Phenyo o ne a itumelletse go bona batsadi ba
gagwe ba kgatliswa ke seo a se dirileng fa a ne a
tshameka, e le seo a neng a se lakatsa.

